

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/126/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716200694
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1716200694.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Jany Richterovej v právnej veci žalobcu: Y. Č., W.. XX.XX.XXXX, M. F. Š. X, F., zast. SODOMA VULGAN, spol. s r.o., so sídlom Kominárska 2,4, Bratislava, proti žalovanému: T. Č., W.. XX.XX.XXXX, M. F. N. W. XX, T., zast. advokátom: Mgr. Ivan Košťál, so sídlom Štúrova 11, Nitra, o vrátenie daru 32 920,- eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok, č.k. 4C/27/2016-419 zo dňa 29.07.2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému sa voči žalobcovi priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanému súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil podľa § 100 ods. 1, 2, § 101, § 630 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že žalobou zo dňa 25.1.2015, podanou na súd dňa 4.2.2016, sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému vrátiť žalobcovi dar a to peňažnú sumu vo výške 33 000,- eur, v lehote do troch dní a nahradiť mu trovy konania.

3. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu, vymedzenom stranami sporu: výsluchom strán sporu, označených svedkov, listinnými dôkazmi, predloženými stranami sporu ako sú uvedené vyššie a predloženými aj za konania /vrátane písomnej výzvy žalobcu zo dňa 17.12.2015 na vrátenie daru s doručenkou/, vyžiadanými súdom na návrh žalobcu /informácie a dokumentácia ku kúpe osobného motorového vozidla zn. V. L./ a obsahom súdnych spisov s vecou súvisiacich /OS Bratislava V, sp. zn. 7C 29/2017, sp. zn. 56C 843/2015, OS Pezinok sp. zn. 12P 119/2017/ a zistil nasledovný skutkový stav v rozsahu, potrebnom pre rozhodnutie vo veci:

4. Predovšetkým vo vzťahu k ustáleniu, či išlo o dar peňažný a v akej výške, alebo dar vecný / motorové vozidlo/ súd z listinných dôkazov, poskytnutých súdu spoločnosťou Slovakia Auto s.r.o. zistil, že záväzným objednávateľom osobného motorového vozidla zn. V. L. VIN: G., striebornej farby, rok výroby 2009, bol žalovaný /písomná objednávka č. XXXXXXXX zo dňa 26.4.2009/ a preberateľom /na základe písomného preberacieho protokolu zo dňa 23.6.2009/ bol taktiež žalovaný, tam označený aj ako kupujúci. Rovnako tak faktúry /zálohová na sumu 3 000,- eur a vyúčtovacia na sumu 25 420,- eur/ boli vystavené na odberateľa - žalovaného. Podľa výpisov z účtu tejto spoločnosti bola suma 3 000,- eur uhradená bezhotovostne žalovaným dňa 27.4.2009 a suma 25 420,- eur dňa 23.6.2009 bezhotovostne, ktorému prevodu zodpovedá výpis z účtu žalobcu, vedeného v Y. zo dňa 22.6.2009 pod

poradovým číslom 44, ktorý žalobca pripojil k žalobe. Z uvedeného potom vyplynul záver, že predmetom daru žalobcu žalovanému zo dňa 22.6.2009 boli peňažné prostriedky, použité žalovaným na kúpu vozidla. V opačnom prípade by zo strany žalovaného išlo o prijatie plnenia bez právneho dôvodu, ak sa stal vlastníkom vozidla /vozidlo si fyzicky prevzal do svojho vlastníctva/ bez poskytnutia protiplnenia /zaplatenia kúpnej ceny vo vzťahu k predajcovi; prijatia plnenia bez právneho dôvodu vo vzťahu k žalobcovi/. Pokiaľ išlo o prevody súm vo výške 2 500,- eur dňa 17.6.2009 a vo výške 5 000,- eur dňa 2.6.2009 /prevody pod poradovým číslom 40 a 32/, bolo preukázané, že išlo o jeho číslo účtu, vedeného taktiež v Y. /čl. 53 spisu/. Písomnou výzvou zo dňa 17.12.2015, spísanou advokátom, doručenou žalovanému dňa 4.1.2016, žalobca vyzval žalovaného na vrátenie daru - sumy 33 000,- eur do 5 dní od doručenia výzvy, ktoré mu mal poskytnúť v rokoch 2009 až 2010 a ktoré mal žalovaný použiť na kúpu osobného automobilu, z dôvodu, že konanie žalovaného naplnilo intenzitu hrubého porušovania dobrých mravov, ktoré malo spočívať v následnej zmene správania sa žalovaného voči žalobcovi prerušením úplne všetkej komunikácie, snahou ho úplne odstrihnúť od jeho rodiny, neoznámením narodenia druhého vnuka, bránení mu v stretávaní sa s ďalším vnukom L.. Vo výzve v bode 10. zopakoval, že konkrétne hrubé porušenie dobrých mravov žalovaným spočíva v: 1/ v bránení kontaktu starého otca s vnukom, 2/ neinformovaní žalobcu, ako svojho otca, ani základným spôsobom o podstatných skutočnostiach, ktoré sa udejú v jeho rodine, pričom ostatných členov rodiny informuje, 3/ zabraňovaní rodine v kontakte so žalobcom, pričom jeho partnerku akceptuje, 3/ nezaujímajenie sa o život žalobcu, 4/ v neprejavovaní mu ani najmenšej úcty napr. tým, že by mu zaprial k jubileu, k iným sviatkom.

5. V predmetnej veci žalobca /darca/ predložil súdu písomnú výzvu na vrátenie daru /čl.58 spisu/, adresovanú obdarovanému /žalovanému/, majúcu spočívať v poskytnutí finančných prostriedkov vo výške 33 000,- eur; výzva na vrátenie daru bola spísaná právnym zástupcom žalobcu dňa 17.12.2015 a preukázateľne doručená žalovanému 4.1.2016. I keď nebola v konaní vznesená námietka neplatnosti tohto právneho úkonu, vzhľadom na nižšie uvedené bol súd povinný ex offio jej platnosť preskúmať a v prípade zistenia jej absolútnej neplatnosti na túto prihliadať. Pokiaľ žalobca pristúpil k výzve na vrátenie daru v písomnej forme /hoci predmetom daru bola hnutelná vec a zákonom nie je v tomto prípade vyžadovaná písomná forma/, ako jednostrannému právnemu úkonu, aby nastali právne účinky toto úkonu, musel spĺňať najmä zákonnú požiadavku určitosti skutkového a časového vymedzenia /konkretizáciu/ nevhodného správania sa obdarovaného /žalovaného/ voči žalobcovi /darcovi alebo členom jeho rodiny/ a to nezameniteľným /v súdnom konaní preskúmateľným/ spôsobom, vrátane časovej konkretizácie toho ktorého vytykaného nevhodného správania sa žalovaného, majúceho napĺňať znaky hrubého porušovania dobrých mravov, ktoré náležitosti podľa názoru súdu výzva žalobcu zo dňa 17.12.2015 nespĺňala, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo aj v samotnom konaní. Požiadavku určitosti /konkrétosti/ rozhodne nespĺňalo žalobcom vytykané nevhodné správanie sa žalovaného, vecne vymedzené ako: „bránenie v styku s vnukom L., neinformovaní žalobcu o podstatných skutočnostiach, ktoré sa udejú v jeho rodine, zabraňovaní rodine v kontakte so žalobcom, nezaujímajenie sa o život žalobcu a neprejavovanie mu úcty“, rovnako tak aj požiadavku určitosti čo do časového vymedzenia, kedy malo k tomu ktorému vytykanému závadnému správaniu sa žalovaného dôjsť /z hľadiska jeho preskúmateľnosti v súdnom konaní, vrátane posúdenia dôvodnosti vznesenej námietky premlčania, uvedením časového údaju iba „následne ...“, zrejme v kontexte vyššie uvedených rokov 2009, 2010.

6. Za výzvu na vrátenie daru s poukazom na čl. 2 ods. 2 C.s.p. a napr. rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22 Cdo 1620/2001 by tak bolo možné považovať iba žalobu. Zamýšľané právne účinky tohto jednostranného hmotnoprávneho úkonu tak mohli nastať okamihom doručenia žaloby žalovanému, teda dňa 7.2.2017 a teda k zrušeniu darovacej zmluvy a obnoveniu žalobcovho vlastníckeho práva /resp. spoluvlastníckeho práva aj s jeho exmanželkou, keďže išlo o finančné prostriedky, poskytnuté za trvania ich manželstva a teda aj bezpodielového spoluvlastníctva a nešlo o prostriedky z výlučného majetku žalobcu/, za splnenia aj ostatných zákonných podmienok. Žaloba, rovnako ako písomná výzva na vrátenie daru zo dňa 17.12.2015, vytykané vecné a časové vymedzenie však neobsahovala. Z hľadiska vymedzenia vytykaného závadného správania sa žalovaného je s výzvou na vrátenie daru takmer identická.

7. V ďalšom sa preto súd zamerl na posúdenie dôvodnosti žaloby z hľadiska vytykaného správania sa žalovaného v čase po podaní žaloby, resp. vymedzeného v zmene žaloby zo dňa 17.7.2017, časovo „po 7.6.2017“ a vecne: „neprejavovanie ani len minimálne čiastočného záujmu o zdravotný stav otca /žalobcu/ v čase jeho hospitalizácie v NÚSCCH“ a „nečinnosťou prispenie k tomu, aby sa manželka žalobcu počas jeho hospitalizácie nemohla dostať do žalobcovho bytu“.

8. Z výpovedí strán sporu, ani v konaní vypočutých svedkov nevyplývala skutočnosť, že by žalobca o svojej hospitalizácii v NÚSCCH v Bratislave v júni 2016 a potrebe poskytnutia pomoci žalovaným tohto informoval, teda len z uvedeného nemožno vyvodiť pre žalobcu priaznivý záver o neprejavení dostatočného záujmu o jeho osobu a o neposkytnutí potrebnej pomoci žalovaným /obdarovaným/ žalobcovi /darcovi/.

9. Pokiaľ žalobca za hrubé porušenie dobrých mravov obdarovaným v zmenenej žalobe označil nečinnosť žalovaného v situácii, kedy bolo znemožnené počas jeho hospitalizácie vstup jeho manželky do bytu, je potrebné skonštatovať, že ani takto vytknuté správanie žalovaného už za trvania tohto konania nemožno považovať za hrubé porušenie dobrých mravov žalovaným, ako obdarovaným, nakoľko už zo znenia samotného zákonného predpisu „...porušovať..“ vyplýva, že sa vyžaduje aktívne /negatívna/ činnosť obdarovaného na to, aby boli splnené zákonné podmienky pre vrátenie daru v zmysle § 630 Obč. zák.; samotné pasívne správanie sa, „pasívne tolerovanie“ závadného správania sa iných osôb, hoc aj blízkych, za hrubé porušovanie dobrých mravov samotným obdarovaným považovať nemožno. Tu opäť súd dáva do pozornosti aj to, že za relevantné ustanovenie § 630 Obč. zák. označuje len správanie obdarovaného a nemožno ho rozširujúcim spôsobom vykladať tak, že sa ním majú postihnúť aj dôsledky správania iných osôb ako obdarovaného, hoci i jemu blízkych /v tomto prípade jeho súrodencov a matky/.

10. Pokiaľ sa žalovaný v konaní bránil poukazovaním na princíp vzájomnosti, teda že jeho správanie sa k žalobcovi bolo primerané správaniu sa samotného žalobcu k nemu a celej rodine, uvedenému za danej dôkaznej situácie nasvedčuje množstvo súdnych podaní žalobcu /návrh, podaný dňa 8.4.2016 o úpravu styku starého otca s maloletým L.Y. R. Č. proti rodičom maloletého - žalovanému a N. J., konanie vedené na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 12P 119/2017; návrh zamietnutý s tým, že úprava styku nie je v záujme maloletého z dôvodu dlhoročne narušených vzťahov v rodine; konštatovaná komunikácia starého otca len v rovine neodkladných opatrení a trestných oznámení; /návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zákazu vstupu do bytu v Bratislave, podaná dňa 28.6.2017 proti synom žalobcu Y. a žalovanému v tomto konaní, vedené pod sp. zn. 7C 29/2017, pričom išlo a ide o byt, nadobudnutý za trvania manželstva žalobcu a matky žalovaného a Y. Č., v režime bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré doteraz nie je vyporiadané, v ktorom po rozvode zostala bývať matka žalovaného, žalobca a byt obýva aj aktuálna manželka žalobcu a súčasne svokra žalovaného, pričom žalovanému a Y. Č. bolo uložené zdržať sa vstupovať do predmetného bytu iba v neprítomnosti ich matky; aj v tomto prípade odvolací súd prihliadol na tvrdenia všetkých zúčastnených strán o dlhodobom a vážnom narušení vzájomných vzťahov v rodine/, v neposlednom rade aj trestné oznámenie žalobcu na žalovaného zo dňa 19.3.2017 v súvislosti s prevodmi peňažných prostriedkov, ktoré žalobca vyhral v roku XXXX U. Q. N. vo výške 566 000,- eur; uznesením vyšetrovateľa PZ SR zo dňa 22.6.2017 bolo trestné oznámenie odmietnuté, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania /nepreukázaný úmysel žalovaného sa na úkor žalobcu obohatiť/.

11. S poukazom na vyššie uvedené potom súd uzavrel, že vytykané správanie obdarovaného žalovaného nemožno s ohľadom na všetky okolnosti daného prípadu kvalifikovať ako hrubé porušenie dobrých mravov z hľadiska jeho obsahu ani intenzity, prípadne za porušovanie dobrých mravov sústavné, t. j. opakované a časovo súvisiace, naopak, plne zodpovedá a je recipročné správaniu sa a konaniu žalobcu a v súhrne je výsledkom vzájomne hlboko narušených vzťahov nielen medzi darcom a obdarovaným, ale v rámci celej rodiny a tomuto stavu v negatívnom slova zmysle len napomohla skutočnosť, že žalobca nadviazal po svadbe žalovaného vážnu známosť s matkou manželky žalovaného, oženil sa s ňou a dokonca spolu žijú v byte, majetkovo nevysporiadanom, spolu s bývalou manželkou žalobcu a súčasne matkou žalovaného, ktorý spolu s ostatnými členmi rodiny aj túto situáciu vníma veľmi citlivo a stavia sa do role ochrancu svojej matky. Žalobca si podľa názoru súdu mohol a mal byť vedomý, že za daných okolností to môže viesť k ďalšej eskalácii napätia v rodinných vzťahoch, čoho dôkazom bola aj situácia, ktorá nastala v dobe jeho hospitalizácie.

12. V súhrne vyššie uvedeného preto súd žalobu ako nedôvodnú, nemajúcu oporu vo vykonanom dokazovaní, zamietol, nezaoberajúc sa už vznesenou námietkou premlčania práva na vrátenie daru.

13. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, vzhľadom na plný úspech žalovaného v konaní proti žalobcovi.

14. Proti tomuto rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca, ktorý žiada odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a jeho žalobe vyhovel, resp. zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Svoje odvolanie odôvodnil tým, že Súd veľmi subjektívne a bez časovej súvislosti hodnotil princíp vzájomnosti, kedy vzal do úvahy len niektoré skutkové okolnosti mimo relevantného časového obdobia určeného Krajským súdom v Bratislave svedčiace výlučne proti žalobcovi pričom tieto spochybňovali aj svedkovia aj samotný žalovaný. Žalovaný najmä vo vzťahu k rozhodnému obdobiu, ktoré určil Krajský súd v Bratislave (od posledného poskytnutia daru do výzvy na vrátenie daru) neuviedol žiadne skutkové tvrdenia a nevykonal účinné popretie skutkových tvrdení žalobcu, resp. dôkazy navrhnuté zo strany žalovaného nepotvrďovali žiadne z jeho skutkových tvrdení; Dar bol poskytnutý od oboch rodičov a žalobca ho teda prijal akoby od oboch, tzn. jeho prijatie od otca (žalobcu) nepreukazuje „odpustenie“ alebo „zabudnutie“ starých časov; Žalobca si mal byť vedomý toho, že jeho nový vzťah môže spôsobiť rozbroje v rodine; Neumožnenie stretávania so syna Samuelom (vnuk žalobcu) a neoznámenie narodenia syna X. (druhý vnuk žalobcu) malo byť reakciou na incident medzi žalobcom a jeho vnukom W. (synovec žalovaného), ktorý sa udial v lete 2015; Prvý bod argumentácie súdu vzťahujúci sa na to, že vzťahy medzi žalobcom a zvyškom jeho rodiny boli v minulosti naštrbené, čo viedlo k snahe detí odstrihnúť sa od žalobcu je v prvom rade v rozpore s vykonaným dokazovaním a v druhom rade bez relevancie k prejednávánemu prípadu. Rozpor tohto záveru s vykonaným dokazovaním vyplýva najmä z výpovedí svedkov Y. Č., A. V. E. V.W. Á.. Títo zhodne vypovedali, že v posudzovanom období, tzn. od poskytnutia daru do výzvy na jeho vrátenie sa vzťahy v rodine pohybovali na normálnej úrovni. Okrem nižšie uvádzaných väd takejto argumentácie prvostupňového súdu, je posudzovanie obdobia pred poskytnutím poslednej časti daru v priamom rozpore so záväzným pokynom Krajského súdu v Bratislave (bod 26 rozhodnutia 5Co/74/2020 - 383). Svedok Y. Č. potvrdil, že bol na oslave 65 rokov žalobcu v októbri 2015. Ďalej potvrdil, že s otcom sa snažil normálne vychádzať a prípadné vzťahy z detstva už neboli pre neho relevantné. Tiež potvrdil, že v čase medzi rokmi 2008 až 2015 sa s otcom normálne stretával a komunikoval s ním v rámci možností. Tiež potvrdil stretávanie sa širšej rodiny spolu so žalobcom. Svedkyňa V. Á. uviedla, že v čase prijatia daru nemali deti dôvod odmietnuť dar, normálne spolu komunikovali ako rodina. Deti už boli totiž veľké a vedeli si stáť za svojim názorom. Nakoniec to bol samotný žalovaný, ktorý potvrdil, že otcovi urobil poriadok v papieroch, pomáhal mu s nakladaním s finančnými prostriedkami z výhry, zriadil mu účty resp. mu vybavil nákup hypotekárnych záložných listov, vyberali spolu autá. Pokiaľ bolo treba požiadal občas aby žalobca prevzal jeho syna (vnuka L.) od matky v rámci styku otca s maloletým. Žalovaný dokonca sám spontánne vo svojej prvotnej výpovedi uviedol „chcem tým povedať, že vzťahy v rodine v roku 2009 boli normálne, ako deti sme už boli veľkí na to aby uplatňoval fyzické násilie“. Sumarizujúc tieto výpovede je možné dospieť k záveru, že v rozhodnom čase predchádzajúcom poskytnutiu daru boli vzťahy v rodine a rovnako vzťahy so žalovaným v dobrom stave. Nesprávnosť záverov súdu o tom, že došlo k rozvratu vzťahov v širšej rovine je možné vybadať aj v tom, že tak svedkyňa V. ako aj svedok Y. Č. boli svojmu otcovi v roku 2015 na oslave 65tky. Ak by boli vzťahy také v celej rodine také zlé, ako to vyhodnotil súd, tak by nemali dôvod ísť na takúto rodinnú oslavu. To, že vzťahy neskôr (po roku 2015) ochladli a zhoršili sa aj so zvyškom rodiny je síce pravda, ale v rozhodnom čase, ktorý vymedzil aj Krajský súd v Bratislave boli vzťahy žalobcu voči iným členom rodiny štandardné. Ak teda boli vzťahy so žalobcu so zvyškom rodiny štandardné nie je možné bezo všetkého tvrdiť, a zo žiadneho dôkazu to ani nevyplýva, že by sa žalobca správal voči žalovanému tak, že by to „ospravedlňovalo“ vytýkané konanie žalovaného. Ide len o subjektívne domnienky súdu, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Argumentácia súdu v tejto časti sa preto môže zúžiť nanajvýš na obdobie „komplikovaného nie je dôvod prečo by nemohli byť princípy príčinnej súvislosti aplikované aj v tomto prípade. Napr. v rozhodnutí NS SR (R 31/2013) sa Najvyšší súd vyjadril k príčinnej súvislosti O tom, že daru predchádzajúce a obom stranám známe správanie sa niektorého z účastníkov darovacieho vzťahu nemôže byť posudzované v rámci konania o vrátenie daru už rozhodoval Najvyšší súd ČR sp. Zn. 33 Cdo 2425/98. Ak súd odmietol argumentáciu na základe už známych skutočností ako dôvodov pre vrátenie daru je odôvodnené argumentovať, že ani obdarovaný sa nemôže dovoliavať skutkových okolností, ktoré nastali dávno pred poskytnutím daru a o ktorých obe strany v čase darovania vedeli a ktoré by mohli byť dôvodom na uplatnenie princípu vzájomnosti. Ak je princípom právneho štátu zásada, že na právne úkony sa má hľadieť primárne ako na platné a nie ako na neplatné, tak by mala platiť aj spoločenská zásada, že akceptácia daru značnej hodnoty predstavuje stav zmierenia a vzájomnej s úctou nakladal najmä žalovaný a žalobca. Svedkyňa V. Á. sa len na základe súdneho sporu dozvedela, že išlo o finančný dar. Jej angažovanie sa do darovania je teda výlučne v rovine, kedy boli darované prostriedky pochádzajúce z BSM a vo veci nevyvíjala žiadnu aktivitu ani do nej nezasahovala. Ďalším pochybením prvostupňového súdu je, že v bode 44 konštatuje, že žalobca si mal byť vedomý toho, že

nový vzťah môže za daných okolností viesť k eskalácii rodinných vzťahov. Toto konštatovanie je však len hodnotiaci úsudok súdu bez opory v dokazovaní, resp. v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním. A to najmä z dvoch dôvodov: Samotný žalovaný povedal, že nové manželstvo nemalo vplyv na jeho vzťah k otcovi. Nové manželstvo bolo uzatvorené až na konci roku 2016. Pri tomto bode by sme chceli upriamiť pozornosť odvolacieho súdu na nasledovnú časť výpovede žalovaného: Otázky PZ žalobcu: ako ste vnímali, že sa Váš otec znovu oženil a zmenili ste v tejto súvislosti svoje správanie voči nemu. Odpoveď žalovaného: nie žiadny spôsob to správanie k môjmu otcovi nezáležalo na tom, či je ženatý s takou alebo s onakou osobou ja beriem žalovaného ako osobu ktorú poznám cez 40 rokov a viem aký je to typ osoby a jednoducho z toho vyplýva moje správanie k nemu. Poukazujeme tiež na to, že nové manželstvo mohol uzatvoriť žalobca až ku koncu roku 2016, nakoľko pôvodné manželstvo jeho aktuálnej manželky bolo rozvedené až v novembri 2016. Keďže posudzované malo byť obdobie výzvou na vrátením daru, tzn. pred 06. januárom 2015 nemohlo mať nové manželstvo žalobcu vplyv na aplikáciu princípu vzájomnosti. Všetky konania vytykané. K incidentu s vnukom W. ako dôvodom na veľmi podstatným pochybením prvostupňového súdu, ktoré je v rozpore s vykonaným dokazovaním je konštatovanie, že neoznámenie narodenia vnuka X., ako aj zabránenie stretávania sa žalobcu s vnukom L. bolo reakciou na správanie sa žalobcu voči vnukovi Nikolasovi v lete 2015. Toto tvrdenie je opäť v rozpore s vykonaným dokazovaním. Z vykonaného dokazovania vyplynuli nasledovné skutočnosti, ktoré sa udiali v nasledovnom časovom poradí: Bránenie styku s vnukom Samuelom bolo v plnej miere prítomné už v roku 2013 pri spornom telefonáte (nakoniec žalovaný sám v tejto súvislosti vnášal námietku premlčania) Syn X. sa narodil XX. XX. XXXX - vid' výpoveď svedkyne Y. Č. na doplňujúcu otázku žalovaného priamo na pojednávaní dňa 27. 11. 2018; Incident s vnukom W. sa udial v lete 2015, cez letné prázdniny, keďže išlo o doučovanie z dôvodu prípravy na reparát. Keďže vytykané konanie žalovaného predchádzalo incidentu s vnukom W., nemohla byť táto udalosť z leta 2015 dôvodom správania sa žalovaného voči žalobcovi. Tento záver súdu je opäť nesprávny a je v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním. Žalobca okrem toho vysvetlil okolnosti a ďalšie vzťahy s vnukom W. vo svojom písomnom podaní datovanom 07. 05. 2019, ktoré predložil do spisu krátkou cestou dňa 09. 05. 2019. V rámci prvostupňového konania vyšli najavo aj nasledujúce skutočnosti, ktoré neboli v rozhodnutí zahrnuté, resp. sa nimi súd zaoberal len veľmi povrchno. Tieto boli už súčasťou prvého odvolania vo veci, avšak pre poriadok vo veci ich uvádzame aj v tomto odvolaní, avšak bez dokazovania mimo rozhodného obdobia. Žalovaný sa sám vo svojej výpovedi zo dňa 27. 11. 2018 potvrdil, že žaloba je podaná dôvodne. A to najmä tým, že potvrdil, že vylučuje žalobcu zo svojho rodinného života, zakázal ostatným súrodencom informovať žalobcu o stave jeho vtedajšej manželky pri jej hospitalizácii v nemocnici, nenavštívil otca pri jeho vážnej hospitalizácii, nezaujímal sa v tejto súvislosti o jeho zdravotný stav, aj to, že žalobcovi (starému otcovi) neoznámil narodenie vnuka X.. Otázky PZ žalobcu: zakázali ste iným súrodencom, aby informovali žalobcu teda Vášho otca o zdravotnom stave jeho manželky teda Vašej matky? Odpoveď žalovaného: samozrejme, moja mama mala mozgovú príhodu a bola hospitalizovaná v nemocnici.. Otázky PZ žalobcu: oznámili ste svojmu otcovi narodenie Vášho syna X.? Odpoveď žalovaného: nie, stalo sa to potom, čo sa mi na jar v roku 2013 v telefonáte v poslednom telefonáte čo som s ním mal vyhrážal so zničením celej mojej rodiny. Osobitne by sme chceli poukázať na samotný prístup žalovaného k podanej žalobe. Obrana žalovaného nespočívala v argumentácii o tom, že jeho konanie nenaplnilo znaky hrubého porušenia dobrých mravov alebo, že by bola situácia iná ako ju popisuje žaloba ale v poukazovaní na princíp vzájomnosti. Týmto žalovaný de facto priznal, že jeho konanie je možné považovať za hrubé porušenie dobrých mravov, avšak žalobe nie je možné vyhovieť z dôvodu, že samotný žalobca sa voči nemu správal tak, že tým hrubo porušoval dobré mravy. Žalovaný sa teda bránil poukazovaním na tzv. námietku vzájomnosti, tzn. že dôvod jeho konaní spočíva v samotnom konaní žalobcu. Tu však poukazujeme na časový nesúvis jednotlivých období. Žalovaný sa bráni tým, že žalobca sa údajne voči nemu a jeho súrodencom správal v ich detstve nie v súlade s dobrými mravmi. Dôležité je však podotknúť, že toto obdobie je niekoľko desiatok rokov späť a od vtedy došlo k náprave vzťahov v rámci rodiny. O tom, že toto obdobie, už bolo rodinou dávno prekonané dokazuje nakoniec aj zo samotná výpoveď žalovaného, ktorý v rámci jeho výsluchu uviedol. Chceme tým povedať, že vzťahy v rodine v roku 2009 boli normálne, ako deti sme u ž boli veľkí na to, aby uplatňoval fyzické násilie. Okrem toho, žalovaný predložil v tejto časti len dôkazy o vzťahoch medzi žalobcom a jeho súrodencami a nie o vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným. Ako sme však už uviedli, vzťahy s pred viac ako 20 rokov sú v tomto prípade nepodstatné ak boli takpovediac urovnané a život v rodine sa vrátil do normálnych koľají. Bolo preukázané, že minimálne v rokoch 2007 až 2010 boli vzťahy v rodine štandardné a rodina fungovala svojou vlastnou dynamikou, tzn. ak aj vznikol konflikt išlo len o štandardnú názorovú.

15. Odvolací súd, viazaný rozsahom (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené.

16. Súd prvej inštancie vo veci samej riadne zistil skutkový stav veci, vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 ods. 1, 2, 3 CSP) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti návrhu, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 CSP.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí aj náležite, jasne a výstižne odôvodnil (§ 220 ods. 1, 2 CSP).

17. Vzhľadom na skutočnosť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, obmedzil odvolací súd odôvodnenie potvrdzujúceho rozhodnutia na konštatovanie správnosti dôvodov uvedených súdom prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP

18. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie postupoval v zmysle usmernení a v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu (v zmysle § 391 ods. 2 CSP) vyjadrenom v jeho predošlom zrušujúcom uznesení. Súd prvej inštancie poskytol stranám sporu priestor na doplnenie dokazovania v smere vytýčenom odvolacím súdom a na základe zisteného skutkového stavu znovu vo veci rozhodol.

19. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

20. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rodičia žalovaného (v tom čase manželia) poskytli žalovanému v rozpätí rokov 2009 a 2010 finančný dar (zo zdrojov tvoriacich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov) vo výške 33.000 eur, ktorý žalovaný použil na kúpu osobného automobilu. Dar pozostával z finančných prostriedkov, ktoré boli predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 143 Občianskeho zákonníka. Z vyššie citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka teda vyplýva, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov patrí všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a súčasne, čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva. Do bezpodielového spoluvlastníctva patria napríklad všetky príjmy a úspory z pracovného alebo iného na jeho roveň postaveného pomeru, z podnikateľskej činnosti, príjmy zo sociálneho poistenia, úspory, výhry z lotérií, príjmy z vkladných knižiek, výnosy z majetku manželov a pod. Ako už súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, Dar manželia zaslali žalovanému prostredníctvom viacerých bankových prevodov, kde posledný bankový prevod daru prebehol dňa 23.06.2009. Výzvou na vrátenie daru zo dňa 17.12.2015 sa žalobca domáhal vrátenia tohto daru od žalovaného. Rozhodným obdobím na posúdenie existencie dôvodov hrubo porušujúcich dobré mravy je teda obdobie medzi dňom 23.06.2009 a 17.12.2015, keďže v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka sa darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy.

21. Na základe zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/74/2020 zo dňa 22.09.2020 súd prvej inštancie sa mal zamerať na zistenie proporcionality správania sa žalovaného k žalobcovi, ohľadne správania sa, ktoré by hrubo porušovalo dobré mravy a bolo by základom na úspešné vymożenie vrátenia daru. Napriek tomu, že s obsahu súdneho spisu súd prvej inštancie preukázateľne poskytol žalobcovi priestor na doplnenie dokazovania v tomto smere, žalobca žiaden nový dôkaz súdu na vykonanie nenavrhol. A z doposiaľ vykonaného dokazovanie je preukázateľné, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktorého ho v konaní zaťažovalo a teda bolo potrebné jeho žalobu zamietnuť. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky. Dôkazné bremeno spočíva v splnení dôkaznej povinnosti v tom smere, že účastník označí dôkazné prostriedky na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení. Účastník, ktorý neoznačí dôkazné prostriedky a tým nepreukáže pravdivosť tvrdení, neunesie dôkazné bremeno a musí znášať možné nepriaznivé následky dôkaznej povinnosti.

22. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vzťahy medzi žalobcom a žalovaným sa zásadným spôsobom zhoršili po ich telefonáte z marca 2013 a taktiež rozvodom manželstva žalobcu s matkou žalovaného. Z vykonaného dokazovania (najmä z výsluchu svedkov) taktiež vyplynulo, že v rozhodnom období po rozpade manželstva žalobcu prišlo k naštreniu vzťahov v celej rodine žalobcu a taktiež aj tým, že žalobca nadviazal známosť s matkou vtedajšej manželky žalovaného. Nebolo však preukázané, ako žalobca tvrdil, že by to bol žalovaný, ktorý nútil ostatné deti žalobcu, aby s ním prerušili vzťah. Svedkovia (ďalšie deti žalobcu) výpoveďou uviedli, že mali svoje vlastné dôvody prečo sa ďalej nestýkajú so žalobcom a to nezávisle od konania žalovaného. Z dokazovania taktiež vyplýva, že žalobca fyzicky napadol 12 ročné dieťa, svojho vnuka W., ktorého mal žalobca napadnúť počas letných prázdnin v byte na Š. G., taktiež svedkovia svorne tvrdia, že žalobca bol už dávnejšie agresívny a viackrát napadol ich ako aj ich matku v časoch spoločného bývania. Je teda logické a pochopiteľné, že deti žalobcu nemajú záujem na tom, aby ich deti (vnukovia a vnučky žalobcu) sa s žalobcom stýkali a obmedzujú ich kontakt so žalobcom. Odvolací súd taktiež uvádza, že ak sa žalobca súdne domáha zapretia otcovstva k niektorému zo svojich detí, nemôže predsa žalobca očakávať, že takýto čin sa stretne u svojho syna, ako aj u ostatných súrodencov s pochopením a prospeje to rodinným vzťahom. Odvolací súd sa teda plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, teda že u žalovaného neboli naplnené také dôvody, ktoré by v súlade s výkladom § 630 Občianskeho zákonníka zakladali právo na vrátenie daru. Správanie žalovaného nie je v zmysle uvedeného ustanovenia Občianskeho zákonníka hrubo porušujúce dobré mravy, ale v prejednávacom prípade môžeme hovoriť o recipročnom správaní sa žalovaného k žalobcovi, ktoré je vyústením dlhodobých naštrených vzťahov medzi žalobcom, jeho deťmi a matkou žalovaného. Na doplnenie odvolací súd taktiež poukazuje aj na to, že sa jednalo o spoločný dar manželov svojmu synovi, pričom matka žalovaného o vrátenie daru nežiada.

23. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. V odvolacom konaní súd vzhľadom na to, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi priznáva v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2CSP, § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa(§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).